

Ledningsflytt, Hjärup Västerstad i Staffanstorp

Bakgrund

Energimyndigheten (Ei) inkom 2018-09-18 med en begäran om komplettering av koncessionsansökan för planerad ledningsflytt i Hjärup Västerstad i Staffanstorps kommun. Ei hade följande önskemål om kompletteringar:

Ei vill att ansökan kompletteras med information om den högsta stolphöjd som aktuell ledning kan komma att byggas med.

Ei vill att ansökan kompletteras med information om hur faslinorna på den nya ledningen kommer att placeras, dvs. vertikalt eller horisontellt.

Ei vill att ansökan ska kompletteras med en beskrivning av hur Svenska kraftnät bedömer att den nya ledningen kommer att påverka fågellivet i området.

Vad gäller återställningsåtgärder för den del av den befintliga ledningen som ska rivras vill Ei att Svenska kraftnät inkommer med information om hur rivningen av ledningen ska gå till och vilka försiktighetsåtgärder (utöver att ta bort kreosotimpregnerade fundament och jorden kring dessa) som kommer att vidtas för att minimera påverkan på den lokala naturmiljön.

Begärda kompletteringar

1. Den högsta stolphöjden på den nya ledningen är projekterad till 43 m (RUK 39 m). För att ta höjd för eventuella höjjusteringar under entreprenaden lägger Svenska kraftnät för säkerhets skull på en höjdklass, dvs. sätter den högsta stolphöjden till 45 m (RUK 41m).
2. Faslinorna på den nya ledningen kommer att placeras horisontellt.
3. Planerad ledningsflytt sker inom ett stort, öppet odlingslandskap där man kan förvänta sig att fågelarter som sånglärka och blå kärrhök kan förekomma såväl

i dagsläget som efter flytten. Berört odlingslandskap som terrängform anses ha dokumenterat höga naturvärden, trots att det är tydligt påverkat av befintlig kraftledning och övrig storskalig infrastruktur. Områdets fågelliv är främst knutet till områdets öppna odlingslandskap och är därmed inte särskilt känsligt för störningar i form av t.ex. aktuell kraftledning. Att flytta ledningen som mest ca 220 m åt väster och ändra läget för sex stolpar bedöms inte nämnvärt påverka vare sig berört odlingslandskap eller dess värde för fågellivet. Inte heller områdets landskapselement (diken och allé) som också kan ha ett visst värde för fågellivet, påverkas nämnvärt av aktuell ledningsflytt. Dessutom skapas nya småbiotoper kring de nya stolparna som ersätter de småbiotoper som idag finns kring befintliga stolpar där en lågväxande vegetation sparas vid underhållsröjning, vilket också är positivt för fågellivet. Sammantaget bedöms planerad ledningsflytt inte ge någon nämnvärd skillnad i påverkansgrad på odlingslandskapet och dess värde för fågellivet.

4. Vid rivning kommer befintlig ledning, dvs. totalt ca 3 km ledning, och sex stolpar att tas bort. Vid upphandling av entreprenörer upprättar Svenska kraftnät tekniska riktlinjer vilket bl.a. innefattar vilka miljökrav som ska gälla för arbetet. Dessutom upprättas en särskild åtgärdsplan för projektet som beskriver alla de försiktighetsmått och skyddsåtgärder som ska vidtas.

Översiktligt bedöms miljöpåverkan kopplad till rivningen av befintlig ledning främst utgöras av störningar via fysiskt intrång och i viss mån via utsläpp till mark/vatten. Störningar i form av buller och luftföroreningar från den anläggningstrafik med tunga fordon som krävs för rivningen bedöms som liten. Detta då området idag är relativt påverkat av trafikbuller från både omgivande vägar och järnväg.

Fysiska intrång sker via tillfälliga körvägar i och kring ledningen, uppställningsplatser för maskiner och material, kompaktering av marken pga. arbetsmaskiner, körskador på åkermark och uppgrävning av befintliga fundament.

Tillfälliga skador kan även uppkomma på diken, vägar etc. i samband med anläggningsarbetet, men då Svenska kraftnät ställer krav på att extra varsamhet ska iakttas där ledningen passerar befintliga diken och Alnarpsdiket bedöms risken för negativ påverkan som liten. Om eventuella skador uppstår åtgärdas dessa och återställning sker till samma skick som innan skadan.

Vidare försvinner några mindre småbiotoper med buskar och högvuxet fältskikt kring befintliga stolpar (ca 25 m²/stolpe) och om möjligt kommer den mark som frigörs att utnyttjas som åkermark efter återställning. Samtidigt skapas nya småbiotoper kring de nya ledningsstolparna, varför förändringen jämfört med dagsläget blir obetydligt. Vid de stolplägen där marken inte kan göras om till åkermark, bör man om möjligt spara de eventuella delar av omgivande småbiotoper som finns kvar efter borttagning av stolpfundament. I dessa

småbiotoper bör ingrepp i form av körning, upplag etc., undvikas. Om möjligt bör även nya småbiotoper återskapas efter återställning.

Sammantaget bedöms påverkan på naturmiljön i aktuellt område vara liten och då föreslagen stolpplacering på planerad ledningssträcka kan anpassas så att de kvarvarande småbiotoperna undviks, bedöms konsekvenser på naturmiljön som obetydlig/små. En mer detaljerad beskrivning av lämpliga skyddsåtgärder kommer tas fram i åtgärdsplanen.

Vid rivningen tas befintliga kreosotimpregnerade stolpfundament och jorden kring dessa bort för att säkerhetsställa att ingen kreosot finns kvar i marken. Under själva rivningsarbetet finns en viss risk för föroreningsspridning vid hantering av fundament och massor. Risken för att mark och vatten ska påverkas av kreosot från stolpfundament i aktuellt område bedöms dock som mycket liten. Enligt känd forskning på spridning av föroreningar från kreosotbehandlade slipers och stolpar ovan mark visar att föroreningarna har låg rörlighet, dvs. stannar i närheten av stolpar och slipers. Ingen spridning till yt- och grundvatten har heller kunnat påvisas. Samtidigt bidrar rivningen av befintliga kreosotfundament till att minimera risken för eventuell framtida urlakning av föroreningar till grundvattnet vilket är positivt från miljösynpunkt. Eventuella tillfälliga skador på åkermark ska snarast åtgärdas eller värderas och ersättas av Svenska kraftnät. Konsekvenserna för jordbruket av rivningen av befintlig ledning bedöms som små.

Nedan beskrivs möjliga åtgärder för att minimera spridning av föroreningar vid rivningsarbetena. En mer detaljerad metodbeskrivning ska tas fram i samband med framtagandet av en åtgärdsplan.

- Entreprenören ska uppfylla Beställarens krav gällande förorenade områden i enlighet med TR 13-04-01 kap 8 och kap 9.
- Vid arbete i brukad åkermark ska maskiner/utrustning tvättas med högt trycksvätt innan förflyttning till annan fastighet för att minska risken för spridning av förorenad jord.
- Entreprenören ska ordna så att matjorden hålls separerad från mineraljorden (alven).
- Vid tillfällig lagring av rivna träfundamentdelar ska markytan skyddas med en presenning.
- Vid rivning av befintlig ledning och fundament ska i möjligaste mån befintliga vägar användas för att minimera påverkan på åkermark.
- I den mån man behöver ta sig fram på åkermark, bör man beakta befintliga täckdiken för att minimera påverkan på dessa samt bedöma förutsättningar för att använda stockmattor för att hålla ner marktryck.

- Vid rivningsarbetet tas fundament och massor med definierat höga halter av föroreningar bort och transporteras till lämplig mottagningsanläggning för att minimera onödig hantering och mellanlagring. Därefter görs provtagning och analys av stolpplatsen för att säkerställa att inga föroreningar finns kvar och undvika onödig flytt av schaktmassor. Om inga föroreningar återstår sker återfyllning och återställning av stolpplats med rena massor. Som återfyllnadsmassor används antingen inkörda massor eller mellanlagrade massor. Återfyllning sker enligt överenskommelse med markägare.

Ärendets beredning

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef [REDACTED] efter föredragning av [REDACTED]

